

Gebroken spiegel?

GRAND ÉCART?

Katrien Darras en Clara van den Broek in gesprek met vijf jonge dansers
over de verhouding tussen ballet en hedendaagse dans.

De danswereld volgens jonge dansers

Hoe zit het eigenlijk met de gescleroseerde tegenstelling tussen het academische ballet en de hedendaagse dans? Zij lijken in Vlaanderen twee volstrekt van elkaar afgesloten circuits te vormen, tenminste op structureel-organisatorisch vlak. Maar ook wat betreft het artistieke niveau, het mentale en het informeel-vriendschappelijke, wil de romantiek dat er een oorlog woedt tussen de Antieken en de Modernen. Behoort die heroïek vooral tot de jaren '80, of oefent ze nog steeds een grote invloed uit? Etcetera vroeg aan een vijftal jonge dansers van diverse pluimage of zij de strijdbijl voelden jeuken.

Rond de tafel zaten Gabriela Carrizo, Randi De Vlieghe, Anabel Schellekens, Riina Saastamoinen en Aysem Sunal. Deze laatste, ballerina bij het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, werd vergezeld door haar artistiek directeur Robert Denvers.

Gabriela Carrizo volgde in haar geboorteland Argentinië klassiek ballet, hedendaagse dans, en een muziek- en theateropleiding. In '89 trok ze naar Parijs om er te gaan werken met de Franse choreografe Caroline Marcadé. Vervolgens vervoegde ze er de Groupe de recherche théâtrale de l'Opéra. Daarna danste ze in Brussel in enkele kleinere projecten. Sinds *La Tristeza Complice* is ze actief bij Les Ballets C. de la B. Momenteel is ze te zien in Alain Platel's *lets op Bach*.

Randi De Vlieghe volgde een driejarige opleiding in klassieke en moderne dans, jazzdance, tapdans en theater aan de Vlaamse Dansacademie in Brugge. Daarna werkte hij onder meer samen met Bert Van Gorp. In 1994 nam hij met zijn solo 'De Dorpsgek' deel aan de dans-solowedstrijd op het Victoriafestival. Sinds

enkele jaren maakt hij binnen het kader van de Leuvense organisatie FABULEUS choreografieën voor jonge dansers.

Anabel Schellekens ging net als Randi naar de Brugse Dansacademie, tot de school opviel als dusdanig te bestaan (sinds '95 organiseert ze alleen nog cursusreeksen, zowat overal te lande) en daarna naar P.A.R.T.S. Na twee jaar stapte ze in de professionele danswereld en werkte met Pierre Droulers en Hush Hush Hush. Ze maakte de choreografie voor een project van Kaat Tilley in de KVS. Verder bouwt ze samen met Kosmas Kosmopoulos aan eigen projecten binnen hun organisatie ALKYONIS.

Riina Saastamoinen startte op jonge leeftijd met klassiek ballet. Later ging ze naar de Rotterdamse dansacademie, waar ze opgeleid werd in zowel klassiek ballet als modern-dance. Na één jaar stapte ze over naar P.A.R.T.S., waar ze een jaar geleden afstudeerde. Sindsdien werkte ze bij Fabre, in *The fin comes a little bit earlier this siècle* (BUT BUSINESS AS USUAL). Momenteel is ze te zien in *Bêt Noir* van Jan Decorte en de Onderneming.

Aysem Sunal werd klassiek opgeleid in de Russische Vaganovastyle aan het Nationaal Conservatorium van Ankara. Daarnaast werd ze ook getraind in andere klassieke en moderne balletstijlen. In '92 trad ze toe tot het Koninklijk Ballet van Vlaanderen, waar ze in '95 promoveerde tot principal.

Robert Denvers is artistiek directeur van het Koninklijk Ballet van Vlaanderen en dans-voordien bij Maurice Béjart.

Klassiek in de wieg

Etcetera: De meesten onder jullie hebben een klassieke basis gekregen, maar stapten daarna

over op hedendaagse dans. Ervaren jullie die klassieke basis als noodzakelijk?

De Vlieghe: Het hangt er van af wat je met 'basis' bedoelt. Ik heb wel een klassieke training, maar heb bijvoorbeeld nooit repertoire moeten studeren. Het zijn totaal verschillende manieren van omgaan met dans. Hedendaagse dans vertrekt bijvoorbeeld van een heel brede vloer, terwijl klassiek zich in een vooraf gemaakte constructie beweegt. Maar ik vind toch dat het klassieke vocabularium de beste referentie blijft, ook in de hedendaagse dans. Het is een soort taal. Of je nu in Japan zegt: 'doe een *tendu*', of je zegt in Indonesië 'doe een *tendu*', iedereen zal je begrijpen.

Sunal: Ik denk dat klassiek voor een noodzakelijke training van de spieren zorgt. Met een klassieke basis zou je in theorie alles kunnen dansen wat je wil. Met 'in theorie' bedoel ik dat je lichaam er klaar voor is. Dat betekent zeker niet je ook alle stijlen goed zal kunnen dansen, want voor sommige stijlen moet je bijvoorbeeld organisch kunnen bewegen. Elke stijl vergt een eigen talent. Maar de klassieke training van je lichaam maakt het wel gemakkelijker om andere soorten dans te leren.

De Vlieghe: Er is ook een groot verschil tussen moderne en hedendaagse dans. Modern is heel Amerikaans gericht. Het verwijst naar de technieken van bijvoorbeeld Graham, Horton, Limón. In zekere zin volgen zij nog vaak dezelfde principes als de klassieke dans. Moderne dans is een variatie van het klassieke ballet. De attitude van de hedendaagse dans, daarentegen, verschilt daar totaal van.

Schellekens: Er bestaat inderdaad een breuk tussen klassieke en moderne dans enerzijds, en hedendaagse dans anderzijds. Ik heb heel